

Raadsvergadering : 29 september 2016
Naam opsteller : Renee Schuit
Informatie op te vragen bij : Renee Schuit
Portefeuillehouder(s) : Jan Mesu
Zaaknummer : BB16.00181
Registratienummer : RAAD160030

Onderwerp: Subsidieplan Sociaal/ Maatschappelijk Domein

Aan de raad,

Beslispunt:	– Het ontwerp-Subsidieplan Sociaal/ Maatschappelijk Domein en specifiek de aansturingsstructuur 2016-2019 vast te stellen, met als doel subsidies te monitoren en de sturingsinvloed op subsidies te vergroten.
--------------------	---

1. Waar gaat dit voorstel over?

De raad heeft aangegeven niet in staat te zijn om vast te stellen dat het subsidiebeleid en de uitvoering doeltreffend en doelmatig is. Hierdoor kan de raad zijn controlerende en kaderstellende taak niet uitvoeren. Dit wordt bevestigd door onderzoek van de rekenkamercommissie naar het subsidiebeleid van de gemeente Bergen (20 februari 2012).

Raadsbesluit 23 mei 2013

Als gevolg van het bovenstaande heeft de raad op 23 mei 2013 besloten een vierjarig subsidieplan op te stellen. Hier is geen uitvoering aan gegeven totdat begin 2016 het proces weer is opgepakt.

Raadsinformatiebijeenkomst 4 februari 2016

Op 4 februari 2016 heeft een informatieavond plaatsgevonden voor raadsleden. Het doel van deze bijeenkomst was het inventariseren van bouwstenen voor een nieuwe werkwijze waarmee de raad zijn kaderstellende en controlerende rol wel waar kan maken. Er is veel input opgehaald. Een aantal beelden samengevat:

- Formuleer samen met subsidiepartners maatschappelijke doelen en effecten
- Denk na over de vorm van verantwoording; rapportages en evaluatieavonden
- Houd ook de prestaties van kleine subsidiepartners in beeld
- Rapporteer met name over substantiële afwijkingen
- Voer een goede nulmeting uit
- Creëer een overzicht van geldende beleidskaders

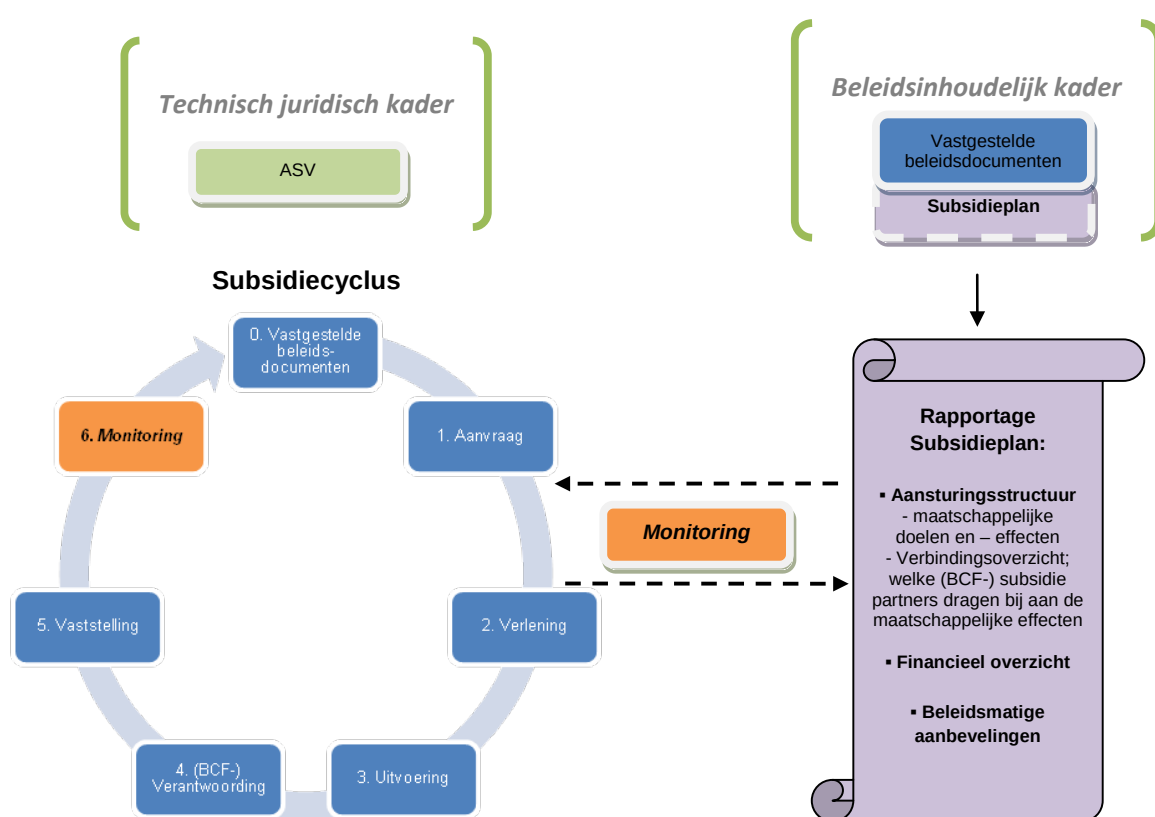
Werkssessie subsidiepartners 31 maart 2016

Met een van de bouwstenen uit de raadsinformatiebijeenkomst is direct aan de slag gegaan. Op 31 maart 2016 heeft een sessie plaatsgevonden met een afvaardiging van huidige subsidiepartners (Bibliotheek Kennemerwaard, GGD Hollands Noorden, Kranenburgh, MEE, Stichting de Wering en Stichting Welzijn Bergen) om te komen tot een aantal gedeelde maatschappelijke doelen en – effecten. De input uit deze bijeenkomst is verwerkt in het voorstel voor de nieuwe werkwijze.

Voorstel voor een nieuwe werkwijze; het ontwerp-Subsidieplan

De doorontwikkeling van een nieuwe werkwijze voor het subsidiedomein in de vorm van een subsidieplan is verder opgepakt. Maar hoe ziet het subsidiedomein van de gemeente Bergen er nu uit en waar willen we naartoe? In figuur 1 is te lezen dat we enerzijds te maken hebben

met een technisch juridisch kader in de vorm van de Algemene Subsidieverordening (ASV) 2016, welke zich weer doorvertaalt in een subsidiecyclus. Anderzijds hebben we een beleidsinhoudelijk kader in de vorm van diverse vastgestelde beleidsdocumenten (onder andere beleidsnota's). Op grond van de beleidsdocumenten subsidiëren wij onze partners om activiteiten uit te voeren die tegemoetkomen aan onze inwoners. Wat momenteel ontbreekt in de subsidiecyclus is de stap monitoring. De gemeente evalueert haar beleid te beperkt en meet niet in hoeverre maatschappelijke effecten worden bereikt met gesubsidieerde activiteiten. In het voorstel voor de nieuwe werkwijze wordt de stap monitoring toegevoegd in de subsidiecyclus en doorvertaald naar het beleidsinhoudelijk kader. Daarmee is in aanvulling op de reeds bestaande beleidsdocumenten het Subsidieplan ontwikkeld en toegevoegd aan het beleidsinhoudelijk kader. In figuur 1 zijn de onderdelen met de kleuren oranje en paars onderdeel van het nieuwe voorstel.

Figuur 1. Subsidiedomein gemeente Bergen

Nulmeting

Om maatschappelijke effecten te kunnen beoordelen is een nulmeting onontbeerlijk. Deze nulmeting wordt na besluitvorming door de raad in het vierde kwartaal van 2016 uitgevoerd. Bij het doen van de nulmeting wordt zoveel mogelijk gebruikgemaakt van bestaande, beschikbare monitoringsgegevens. Denk bijvoorbeeld aan de 'GGD monitor', 'Waar staat je gemeente', 'Kinderen in tel', et cetera. Alleen met een gedegen nulmeting is aan te tonen op welke maatschappelijke doelen meer of minder moet worden ingezet. Of dat behoud van een huidige situatie wenselijk is.

Het subsidieplan is een rapportagedocument en wordt door het college iedere twee jaar aangeboden aan de raad. Het **ontwerp-Subsidieplan** bevat een rapportage op de volgende onderdelen:

- De aansturingsstructuur

Als vertrekpunt voor het Subsidieplan is een aansturingsstructuur 2016-2019 ontwikkeld, waarin maatschappelijke doelen en - effecten benoemd staan. Deze doelen en effecten zijn opgesteld tijdens de werksessie op 31 maart 2016 met een aantal subsidiepartners. Het is de bedoeling dat iedere gesubsidieerde activiteit bijdraagt aan één of meer maatschappelijke doelen en - effecten. Door middel van de aansturingsstructuur is het mogelijk om in één overzicht te zien welke subsidiepartners bijdragen aan welke maatschappelijke doelen en - effecten. Het bijkomende voordeel is dat duidelijk wordt dat soms meerdere partners eenzelfde maatschappelijk effect dienen. Subsidiepartners kunnen hierdoor makkelijker met elkaar afstemmen over het activiteitenaanbod en op welke wijze zij met elkaar een zo integraal mogelijke inzet kunnen plegen voor inwoners. In de bijeenkomst van 31 maart 2016 hebben de subsidiepartners aangegeven veel voordelen te zien in deze nieuwe werkwijze en de aansturingsstructuur wordt als prima middel gezien om meer met elkaar af te stemmen en samen te werken. Hiermee zal in de gemeente een nog sterker netwerk ontstaan van algemene voorzieningen.

In de bijlage bij dit voorstel (16.B003820) wordt de aansturingstructuur 2016-2019 middels een opbouw en een aantal voorbeelden gepresenteerd. De aansturingsstructuur kent een schematische weergave bestaande uit de volgende niveaus:

1. Domeinen
2. Missies van de gemeentelijke organisatie
3. Maatschappelijke doelen
4. Maatschappelijke effecten
5. Subsidiepartners

De aansturingsstructuur raakt tevens aan de uitgangspunten die staan opgenomen in het Integraal Beleidskader Sociaal Domein BUCH, april 2016. Hierin ligt de nadruk op het anders werken en de transformatie binnen het Sociaal/Maatschappelijke domein. Uiteraard gelden deze uitgangspunten ook voor de subsidies in dit domein.

Het is aan de raad om voor de komende jaren de maatschappelijke doelen en effecten uit de aansturingsstructuur vast te stellen.

- Financieel overzicht

In een overzicht wordt aangegeven welke subsidiebedragen jaarlijks door verschillende subsidiepartners worden ontvangen.

- Beleidsmatige aanbevelingen

Er is ruimte voor beleidsmatige aanbevelingen na het eerste meetmoment. Deze aanbevelingen komen onder andere voort uit een veranderende vraag en behoefte onder onze inwoners. Daarnaast kan het zijn dat substantiële afwijkingen tussen gesubsidieerd bedrag en ingezet bedrag aanleiding zijn om het beleid op onderdelen aan te passen.

Monitoringsfrequentie en (BCF-)verantwoording

Ten minste één keer in de vier jaar stelt de gemeenteraad de maatschappelijke doelen en - effecten vast. Een keer in de twee jaar ontvangt de raad van het college een rapportage over de maatschappelijke doelen en effecten (Algemene Subsidieverordening 2016, artikel 2). In figuur 2 is te lezen dat de aansturingsstructuur voor de komende vier jaar wordt vastgesteld en dat iedere twee jaar een rapportage van het Subsidieplan wordt aangeleverd bij de raad. Het voorstel is

om de eerstvolgende Rapportage van het Subsidieplan in het vierde kwartaal van 2017 aan te bieden. Hierin worden de uitkomsten van de nulmeting en de 1-meting meegenomen.

Figuur 2. Monitoringsfrequentie

Daarnaast blijven subsidiepartners uiteraard separaat verantwoorden aan het college over de ontvangen subsidie volgens de ASV 2016 en de specifieke eisen die gesteld zijn in de subsidiebeschikking. Voor de grootste subsidiepartners wordt als verdiepingsmethodiek de Beleidsgestuurde Contractfinanciering (BCF) ingezet. Naast de tweejaarlijkse rapportage over het Subsidieplan ontvangt de raad periodiek een rapportage over de voortgang van de activiteiten van specifiek de BCF- subsidiepartners. Op dit moment is de Stichting Welzijn Bergen de enige BCF-partners. Vanuit de raad is nadrukkelijk aangegeven Kranenburgh en Bibliotheek Kennemerwaard volgens de BCF- methodiek te willen subsidiëren. Met beide partijen wordt een traject opgestart.

2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij “ja” zegt?

Door het vaststellen van het Subsidieplan heeft de gemeenteraad een instrument om vast te stellen of de gesubsidieerde activiteiten (met elkaar) doeltreffend en doelmatig zijn. Hiermee kan de raad invulling geven aan zijn sturende en controlerende rol. Met de aansturingsstructuur, als onderdeel van het Subsidieplan stelt de gemeenteraad specifiek voor de komende jaren de maatschappelijke doelen en effecten vast. Daarnaast is het Subsidieplan een belangrijk middel voor subsidiepartners om de onderlinge samenwerking en afstemming te verbeteren zodat een dekkend netwerk van algemene voorzieningen beschikbaar blijft voor inwoners van Bergen.

3. Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?

- ☐ collegebevoegdheid:
- ☒ raadsbevoegdheid: Het vaststellen van een kader en monitoringsinstrument voor gemeentelijke subsidies in het Sociaal/Maatschappelijk Domein.
- ☐ opiniërend:
- ☐ kaderstellend:
- ☐ maatschappelijk urgent:
- ☐ budgetrecht:
- ☐ anders, nl.:

4. Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?

Het invoeren van een Subsidieplan heeft voor de gemeente direct invloed op de interne subsidiecyclus. Het subsidieproces wordt hierop aangepast. Daarnaast is de beslissing uiteraard van invloed op de huidige en potentiële subsidiepartners. Een afvaardiging van huidige subsidiepartners is betrokken bij de ontwikkeling van de aansturingsstructuur. De

gemeente faciliteert subsidieaanvragers bij de nieuwe werkwijze door middel van heldere subsidieaanvraagformulieren.

Regionale samenwerking

- ☐ vindt plaats met gemeenten/via gemeenschappelijke regeling:
- ☒ is onderwerp van onderzoek met gemeenten: Naar verwachting zal na de ambtelijke fusie in 2017 onderzoek worden gedaan naar de mogelijkheid om een BUCH Subsidieplan te ontwikkelen.
- ☐ wordt nog niet onderzocht, biedt wel mogelijkheden omdat:
- ☐ komt hier niet voor in aanmerking omdat:

Burgerparticipatie: nee, zonder overleg met adviseurs burgerparticipatie.

Externe communicatie: nee, zonder overleg met communicatieadviseurs.

Extern overleg gevoerd met: (zie werksessie subsidiepartners 31 maart 2016). Deze partners hebben een goed beeld van wat speelt in de gemeente Bergen en hoe bijvoorbeeld bepaalde doelgroepen ervoor staan.

5. Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?

De gemeenteraad wil de sturingsinvloed op gemeentelijke subsidies vergroten. Om hier invulling aan te geven is bij de raadsleden zelf input opgehaald om te komen tot een werkwijze die aan dit doel tegemoet komt. Voorliggend voorstel voor een nieuwe werkwijze binnen het subsidiedomein is gebaseerd op de input van raadsleden en een aantal huidige subsidiepartners. Hiermee is het ontwerp-Subsidieplan dé mogelijkheid om het doel te bereiken.

6. Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?

Na besluitvorming door de gemeenteraad wordt het Subsidieplan ingevoerd. In 2016 wordt een nulmeting uitgevoerd. In het vierde kwartaal van 2017 ontvangt de gemeenteraad de eerste Rapportage van het Subsidieplan.

7. Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?

Er zijn geen direct duidbare financiële consequenties. De diverse subsidieramingen staan opgenomen in de gemeentebegroting. Een scherper sturingskader leidt wel tot scherpere omgang met middelen en een hogere doelmatigheid en rechtmatigheid in de subsidiepraktijk.

Zijn er externe subsidiebronnen en welke zijn dit? N.v.t.

Risico's

- ☐ open-einde regelingen:
- ☐ garantieverplichtingen:
- ☐ risico's gemeentelijke eigendommen:
- ☐ overige risico's:
- ☐ opgenomen in het risicomanagementsysteem (Naris): N.v.t.

8. *Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?*

Met het vaststellen van het ontwerp-Subsidieplan wordt uitvoering gegeven aan het raadsbesluit van 23 mei 2013. Het Subsidieplan is een rapportage- en monitoringsinstrument, ter verrijking van de huidige subsidiecyclus, waarmee tegemoet wordt gekomen aan de wens van de raad om meer invloed te hebben op gemeentelijke subsidies.

Bijlagen:

- 16.B003820 Aansturingsstructuur Sociaal/Maatschappelijk Domein 2016-2019
- 16.B002160 Raadsbesluit

Bergen, 28 juni 2016

College van Bergen

M.J. Pothast
secretaris

drs. H. Hafkamp
burgemeester